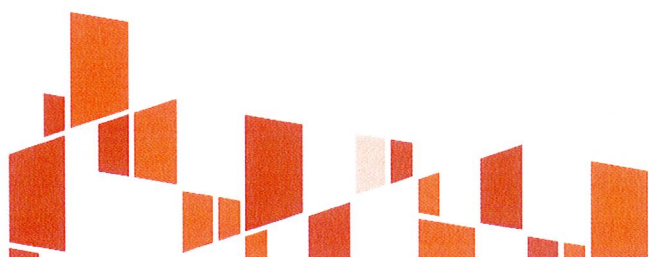


## **Założenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Polskich Obszarów Morskich w skali 1 : 200 000**

SKRÓT

Gdańsk-Gdynia, październik 2016





## WPROWADZENIE

Opracowywanie i uchwalanie założeń do planów zagospodarowania przestrzennego ma swoje tradycje w polskim systemie planowania przestrzennego. W latach 80. stanowiło to wymagany element procesu planowania poprzedzający opracowanie i uchwalenie wszystkich planów zagospodarowania przestrzennego, przy czym planowanie przestrzenne uwzględniało współzależność planowania społeczno-gospodarczego. Plany: krajowy, regionu, miasta, gminy ich części i zespołów oraz obszarów funkcjonalnych sporządzone były jako dokumenty długookresowe z wyodrębnieniem okresu perspektywicznego. Regulacje dotyczące założeń do planu stanowiły, iż sporządza się je wariantowo, z uwzględnieniem związków funkcjonalnych obszaru, dla którego sporządza się plan, z obszarami sąsiadującymi. W obowiązujących aktach prawnych regulujących w Polsce planowanie przestrzenne obszarów morskich brakuje elementu określenia roli i zawartości treściowej tego typu założeń.

Założenia do projektu Planu zagospodarowania Przestrzennego Polskich Obszarów Morskich w skali 1 : 200 000 (zwanego dalej „Planem”) opisują uwarunkowania, określają cele Planu i sposoby jego realizacji, a także wskazują problemy, jakie powinny być w tym planie rozwiązane i jak plan będzie realizowany. Zawierają one także informacje dotyczące podstawy prawnej opracowania projektu Planu, jego wstępny zakres oraz określenie obszaru objętego projektem Planu.

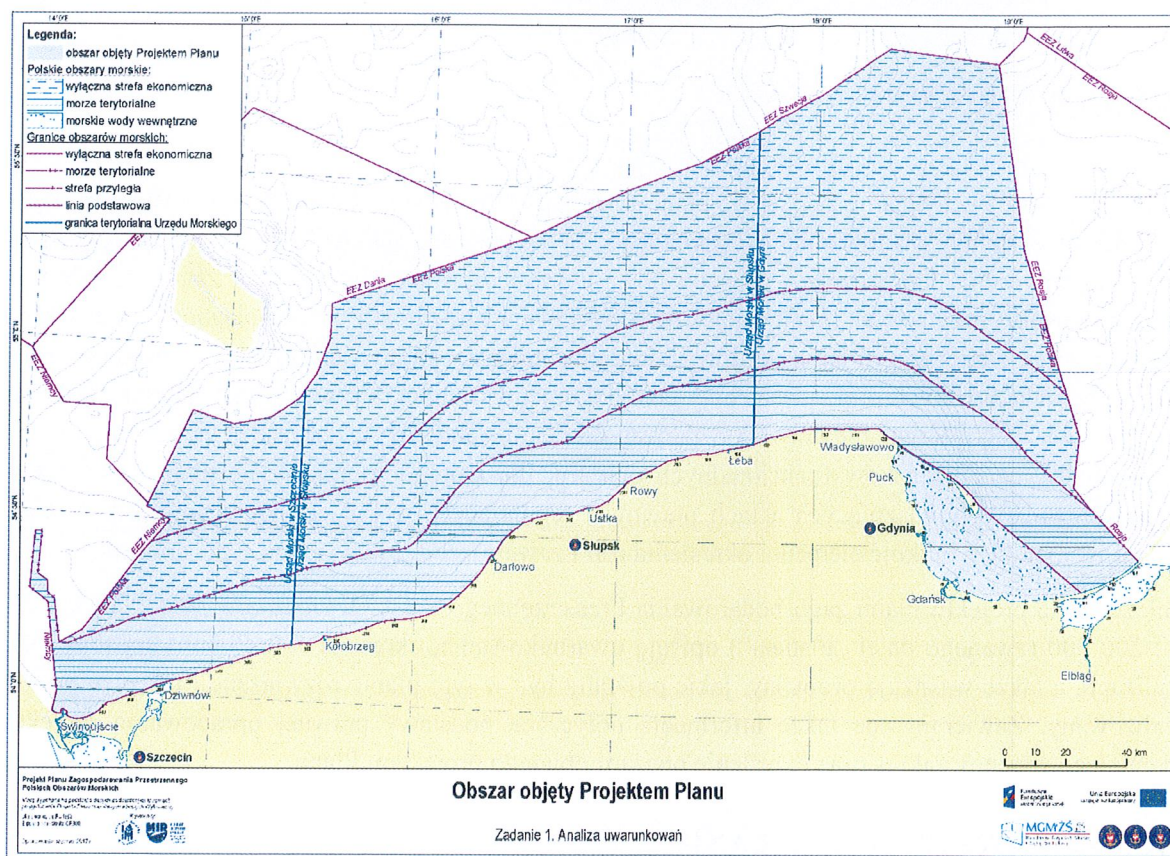
## PRZESTRZENNY ZAKRES PLANU

### *Obszar objęty Projektem Planu*

Plan obejmuje polskie obszary morskie w rozumieniu ustawy z dnia 21 marca 1991 r. *o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej* (zwanej dalej „Ustawą”), w części odnoszącej się do polskiej **wyłącznej strefy ekonomicznej** wraz ze **strefą przyległą** i **morza terytorialnego Rzeczypospolitej Polskiej** oraz **morskich wód wewnętrznych** przylegających do morza terytorialnego położonych pomiędzy linią podstawową morza terytorialnego i linią brzegu morskiego wraz z **morskimi wodami wewnętrznymi Zatoki Gdańskiej**.

Plan nie obejmuje wód: Zalewów Szczecińskiego, Wiślanego i Zalewu Kamieńskiego oraz tych znajdujących się w granicach portów (jak określa art. 4. pkt 4. Ustawy) (Ryc.1).





**Rycina 1.** Granice obszarów morskich RP oraz granice jurysdykcji Dyrektorów Urzędów Morskich w Szczecinie, Słupsku i Gdyni

Źródło: Instytut Morski w Gdańsku.

## ZAŁOŻENIA PLANU

Zakłada się, że głównym celem jest stworzenia narzędzia w postaci planu dla koordynacji funkcjonalnej i terytorialnej różnorodnych działań przestrzennych, w tym w szczególności realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych na obszarach morskich w sposób zrównoważony, tj. aby zapewnić efektywne wykorzystanie ich cech, zasobów i właściwości dla różnych celów społecznych i gospodarczych, ograniczyć konflikty między użytkownikami oraz z otoczeniem, zapewnić trwałość nieodnawialnych zasobów i procesów przyrodniczych w perspektywie obecnego i kolejnych pokoleń.

Zakłada się również, że Plan pozwoli na osiągnięcie celów wynikających z dokumentów strategicznych obowiązujących w Polsce.

### *Cele Planu wynikające z KPZK*

Celem strategicznym polityki przestrzennego zagospodarowania kraju jest: efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej terytorialnie zróżnicowanych potencjałów rozwojowych dla osiągania ogólnych celów rozwojowych – konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia, sprawności funkcjonowania państwa oraz spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym i terytorialnym w długim okresie.

Zakłada się, że Plan będzie instrumentem realizacji tego celu wobec obszarów morskich, w tym ich styku z obszarami lądowymi.

### *Cele Planu wynikające z Polityki Morskiej*

Zakłada się, że Plan będzie instrumentem realizacji wymienionych wcześniej dokumentów strategicznych, w tym Polityki Morskiej RP.



Plan przyczyni się więc do zwiększenia udziału sektora gospodarki morskiej w PKB oraz wzrostu zatrudnienia w gospodarce morskiej, wzmocnienia pozycji polskich portów morskich, zwiększenia konkurencyjności transportu morskiego oraz zapewnienia bezpieczeństwa morskiego poprzez lepsze zarządzanie obszarami morskimi i nadmorskimi, w tym zasobami Morza Bałtyckiego. Z polityki morskiej będzie wynikać priorytet w Planie dla żeglugi i jej bezpieczeństwa oraz dla rozwoju portów.

### ***Cel merytoryczny Planu***

Analiza uwarunkowań wskazuje, w odniesieniu do Planu należy rozważyć możliwość zabezpieczenia przestrzeni morskiej:

- na rzecz rozbudowy potencjału gospodarki morskiej opartej na funkcjach sieci portów morskich,
- na rzecz zapewnienia możliwości rozwoju i bezpieczeństwa żeglugi morskiej,
- na rzecz turystycznego wykorzystania morskich zasobów naturalnych i kulturowych,
- na rzecz przemysłowego i energetycznego wykorzystanie zasobów morza:
- na rzecz trwałego i zrównoważonego rozwoju turystyki nadmorskiej (obszary kąpieliskowe) i morskiej (np. żeglarstwo, windsurfing i kitesurfing) - głównie obszary Zatoki Pomorskiej i Gdańskiej,
- pozwalającej na zachowanie rybołówstwa jako istotnej funkcji miejscowości nadmorskich (łowiska przybrzeżne),
- pozwalającej na zapewnienie warunków bezpiecznej migracji ryb dwuśrodowiskowych.

### **WSTĘPNY ZAKRES PLANU**

Plan zgodnie z Ustawą z rozstrzygać będzie o:

1. przeznaczeniu, w tym funkcjach podstawowych, obszarów morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej,
2. zakazach lub ograniczeniach korzystania z obszarów z uwzględnieniem wymogów ochrony przyrody,
3. rozmieszczeniu inwestycji celu publicznego,
4. kierunkach rozwoju transportu i infrastruktury technicznej,
5. obszarach i warunkach:
  - a) ochrony środowiska i dziedzictwa kulturowego,
  - b) uprawiania rybołówstwa i akwakultury,
  - c) pozyskiwania energii odnawialnej,
  - d) poszukiwania, rozpoznawania złóż kopalin oraz wydobywania kopalin ze złóż.

Zatem, rozstrzygnięcia projektu Planu będą obejmować zgodnie z projektem rozporządzenia w sprawie wymaganego zakresu planów zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej (projekt z dnia 05.10.2017) akweny o określonej funkcji podstawowej w szczególności na potrzeby:

- a) sztucznych wysp i konstrukcji,
- b) transportu,
- c) infrastruktury technicznej,
- d) ochrony środowiska,
- e) dziedzictwa kulturowego,

- f) rybołówstwa,
- g) akwakultury,
- h) pozyskiwania energii odnawialnej,
- i) poszukiwania, rozpoznawania, złóż kopalin oraz wydobywania kopalin ze złóż,
- j) turystyki, sportu i rekreacji,
- k) obronności.

Jest to lista otwarta i może być poszerzona w toku prac nad sporządzeniem projektu Planu.

Sformułowanie rozstrzygnięć projektu Planu spełniających zasady zrównoważonego rozwoju, dotyczących dopuszczalnych funkcji podstawowych akwenów, bądź zakazów i ograniczeń będzie opierać się na analizie:

- poszczególnych zagadnień związanych ze stanem ekosystemu morskiego.
- zakazów i ograniczeń ze względu na potrzeby obronności, sztucznych wysp, infrastruktury technicznej, dziedzictwa kulturowego itp.
- prawomocnych pozwoleń i koncesji, obecnie sposobów użytkowania poszczególnych akwenów oraz
- propozycji zgłaszanych przez interesariuszy dotyczące przyszłych przedsięwzięć.
- ograniczeń wynikających z przepisów odrębnych.

### **JAKIE PROBLEMY PLAN BĘDZIE ROZSTRZYGAŁ**

Plan będzie określał funkcje podstawowe oraz funkcje dopuszczalne poszczególnych akwenów a także zakazy i ograniczenia obowiązujące na tych akwenach zapewniając osiągnięcie zrównoważonego rozwoju obszaru objętego projektem Planu oraz obszarów do niego przyległych w wymiarze ekonomicznym, społecznym i środowiskowym, przy uwzględnieniu wymogów obronności i bezpieczeństwa państwa oraz wzajemnego oddziaływania lądu i morza.

Projekt Planu będzie uwzględniał informacje organów i instytucji wojskowych o charakterze jawnym w celu zapewnienia obronności i bezpieczeństwa państwa.

Projekt Planu będzie brał pod uwagę wzajemne oddziaływanie morza i lądu, uwzględniając sytuację społeczno – gospodarczą w gminach nadmorskich, umożliwiając rozwój gmin nadmorskich poprzez wyznaczenie obszarów morskich dla turystyki i rekreacji, przy jednoczesnej ochronie środowiska morskiego i przybrzeżnego.

### **KOMU BĘDZIE SŁUŻYŁ PLAN**

Na obszarach objętych Planem władztwo państwa powierzone zostało administracji rządowej. Są to głównie urzędy morskie podległe Ministrowi właściwemu do spraw gospodarki morskiej (MGMiŻŚ) Organami właściwymi w sprawie morskiego planowania przestrzennego jest odpowiednio Minister właściwy do spraw gospodarki morskiej i dyrektorzy urzędów morskich. Urzędy wojewódzkie nie mają gestii planistycznych, wydają natomiast m. in. pozwolenia budowlane w polskich obszarach morskich. Stąd znaczenie Planu także dla ich działań. Na obszarze objętym Planem nie funkcjonują jednostki samorządu terytorialnego, ale ich zakres praw i obowiązków obejmuje obszary bezpośrednio sąsiadujące (styczne) z obszarem opracowania Planu. Z uwagi na podział kompetencji w zakresie planowania przestrzennego realizowanego przez samorząd terytorialny szczególna rola należy do gmin, które dla obszarów sąsiadujących z obszarami morskimi mają prawo uchylać akty prawa miejscowego, w szczególności miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.



Plan, którego projekt jest sporządzany będzie narzędziem polityki przestrzennej państwa służącym administracji morskiej:

1) dla wskazywania w kontaktach międzynarodowych polskiego interesu w odniesieniu do cech, zasobów, właściwości i wartości tego obszaru;

2) prowadzenia polityki wewnętrznej wobec obszaru.

Rozstrzygnięcia Planu zyskają **status obowiązującego prawa** na mocy rozporządzenia wydanego przez Ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej oraz Ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa w porozumieniu z Ministrami właściwymi do spraw: środowiska, gospodarki wodnej, kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, rolnictwa, rybołówstwa, transportu, wewnętrznych oraz Ministrem Obrony Narodowej.

Plan będzie również określał wymogi i oczekiwania wobec obszarów położonych na zewnątrz obszaru Planu, lecz z nim funkcjonalnie powiązanych, w szczególności wobec planów gminnych, gminnych studiów i planów przestrzennych województw nadmorskich.

Zgodnie z ustawą o obszarach morskich RP i administracji morskiej, Plan (tj. jego projekt) będzie uzgadniany z jednostkami samorządu terytorialnego znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru nim objętego – w zakresie wpływu jego ustaleń na zagospodarowanie pasa technicznego, pasa ochronnego oraz morskich portów i przystani oraz zagospodarowanie przestrzenne gmin. Stąd znaczenie Planu dla planowania na lądzie.

Plan pomocny będzie dla inwestorów jako ułatwienie procesu inwestycyjnego. Zakłada się, że Plan będzie służył wszystkim, którzy dążą do wzmocnienia pozycji polskich portów morskich, zwiększenia konkurencyjności transportu morskiego oraz zapewnienia bezpieczeństwa morskiego, a także tym którzy są odpowiedzialni za zarządzanie obszaramiorskimi i nadmorskimi.

Institucja wykonująca prace nad  
projektem planu zagospodarowania przestrzennego  
polskich obszarów morskich:

**Institut Morski w Gdańsku**

**Morski Instytut Rybacki – Państwowy Instytut Badawczy w Gdyni**

[pzppom2019@im.gda.pl](mailto:pzppom2019@im.gda.pl)

Institucja zlecająca prace nad  
projektem planu zagospodarowania przestrzennego  
polskich obszarów morskich:

**Urząd Morski w Gdyni**

[planymorskie@umgdy.gov.pl](mailto:planymorskie@umgdy.gov.pl)

[www.umgdy.gov.pl](http://www.umgdy.gov.pl)

